

[Handelsministeren.]

bestemt med Hensyn til, hvilken Fremgangsmaade man i saa Henseende skal anvende. Jeg vil kun sige, at man maa prøve paa at finde en Form, hvorved Parterne saa nogenlunde kan føle sig tilfredsstillet, og i hvert Fald finde en Form, hvorved den højest mulige Retfærdighed i dette Forhold kan siges at være naaet. Og er der noget, som jeg egentlig gerne vilde overlade til et Rigsdagsudvalg, saa er det at foretage denne eventuelle Reduktion af Arealerne, men jeg tror ikke, at Rigsdagsudvalget vil være særlig glad ved at komme til at beskæftige sig med dette Spørgsmaal; det er vist et Spørgsmaal, man maa overlade til Ministeriet i Forbindelse med Fabrikkerne og Roedyrkerne.

Det ærede Medlem Hr. Larsen-Badse gjorde en Bemærkning om Valutakurserne og tillod sig at spørge, om det var Hensigten at forlade de nuværende Valutakurser, jeg tror, det var Spørgsmaalet. Hertil vil jeg sige, at jeg har ikke onde Hensigter, saa det ærede Medlem kan være fuldkommen beroliget i denne Henseende.

Endelig gjorde det ærede Medlem Hr. Larsen-Badse en Bemærkning om De danske Sukkerfabrikkers Konsolideringspolitik. Det er rigtigt, at De danske Sukkerfabrikker i Aarenes Løb har konsolideret sig stærkt, men det er ogsaa rigtigt, at De danske Sukkerfabrikker har tjent deres Penge ved at omsætte Sukkerroer til Sukker, og jeg tror nok, jeg tør sige, at De danske Sukkerfabrikker har forstaaet, jeg vil ikke sige at mele deres egen Kage, men i hvert Fald at sukre den. De har været dygtige, de har en forholdsvist lille Aktiekapital, og de har ret store Reserver; de har for saa vidt ført en fornuftig Politik, som de har lagt hen, men de har rigtignok ogsaa ved Siden deraf kunnet give meget betydelige Udbytter. Og overfor alle de Betragtninger, der er gjort gældende med Hensyn til De danske Sukkerfabrikkers Stilling og med Hensyn til det foreliggende Lovforslag, nemlig at dette Forslag gik ud paa at sikre Sukkerfabrikkerens Aktionærer, saa de kunde faa et bestemt Udbytte, maa jeg sige, at De danske Sukkerfabrikker vilde, efter det, jeg kan skønne, være i Stand til at klare sig uden en Sukkerordning. Hvis vi ikke vedtager denne Lov, vil De danske Sukkerfabrikker i Kraft af deres hele økonomiske Stilling, i Kraft af den Salgsorganisation, de har, være i Stand til at honorere deres Aktionærer med et Udbytte, der ikke vilde være væsentlig forskelligt fra det Udbytte, de faar i Henhold

til denne Lov. Det er det faktiske Forhold, og derfor maa jeg bestemt protestere imod Udtalelserne om, at dette Forslag tager Sigte paa at sikre Sukkerfabrikkerne en særlig god Stilling. De vilde uden denne Lov kunne klare deres Vanskeligheder, men Roedyrkerne vilde ikke kunne klare deres Vanskeligheder, og Arbejderne, der skal arbejde i Roemarkerne, vilde ikke faa noget at bestille dér, det er Sagen. Det er Roedyrkerne, og det er Arbejderne, det er et Beskæftigelsesspørgsmaal, og det er et Landbrugsspørgsmaal, der her i første Linie kommer i Betragtning, og alle de smukke Talemaader om, at man skulde lade det hele udvikle sig frit, betyder intet overfor dette, at man vil saa nogenlunde sikre Beskæftigelsen her i Landet paa dette Omraade og sikre den Produktion, der her er Tale om, for de danske Landmænd.

Det ærede Medlem Hr. A. M. Hansen gjorde den rigtige Bemærkning, at der kunde være meget store Svingninger fra Aar til Aar, baade i Henseende til Roemængden, der avledes paa Arealerne, og i Henseende til det Sukkerudbytte, man kunde tilvejebringe, og derfor burde, sagde det ærede Medlem, ogsaa Roedyrkerne have en lidt bedre Stilling end den, der var sikret dem ved Lovforslaget, og det ærede Medlem henstillede, at man foretog den Ændring i Forholdet til Sukkerfabrikkerne, at Roedyrkerne skulde have deres Tantième beregnet, efter at Sukkerfabrikkerne havde faaet 4 pCt., og ikke 5 pCt. Ja, der er ikke noget til Hinder for, at man kunde opstille et saadant Program, og der er naturligvis heller ikke noget til Hinder for, at Rigsdagen kan vedtage en saadan Ændring i Lovforslaget, men saa maa jeg rigtignok bede om at faa en Bemyndigelse til i paakommende Tilfælde at tvinge Sukkerfabrikkerne til at gaa ind paa det foreslaaede. Saa er Beføjelsen, som Lovforslaget giver mig, ikke vidtgaende nok, saa maa jeg have Mulighed for eventuelt at kunne ekspropriere Sukkerfabrikkerne, tvinge dem til at holde Fabrikkerne i Drift. Jeg føler mig overbevist om, at selv om Sukkerfabrikkerne ikke ved de Forhandlinger, jeg har ført med dem, har villet godkende det, jeg her har opstillet, gaar de, naar Loven er vedtaget, i Gang med Arbejdet, men jeg er ikke sikker paa, at de vil gøre det, hvis man yderligere reducerer deres Chance, og derfor er det, jeg siger, at hvis man skal gaa længere ned, tror jeg, at man, hvis man da vil have Ud-sigt til, at Roerne bliver dyrket og omsat i Sukker, maa give mig en Mulighed for paa